

Bang voor een prikje? In Hoogeveen helpen we graag!

Peter M. J. de Vries, 14-10-2021

Op de GGD-vaccinatielocatie in Hoogeveen is sinds september de locatie deels speciaal ingericht voor mensen met prikangst. Van die mogelijkheid wordt goed gebruik gemaakt, maar hoe werkt het daar eigenlijk?

Heleen Arends is nauw betrokken bij de vaccinatielocatie in Hoogeveen en vertelt vol trots en enthousiasme over de manier van werken. Mensen met prikangst mogen naar een gescheiden vleugel van het gebouw en kunnen daar plaatsnemen in een afgeschermd wachtruimte, waar mooie natuurposters hangen. Arends: 'die wachtruimte zoals daar nu staat hadden we eerst niet, maar omdat het wel drukker werd hebben we er toch een neer moeten zetten. We gaan hier ook nog een televisie met natuurbeelden plaatsen.'

De ontvangst

Op een reguliere priklocatie wordt al snel na binnenkomst de triage afgenomen. Hebben mensen het gezondheidsformulier ingevuld? Zijn er nog andere belangrijke dingen om te weten? In Hoogeveen zijn, op momenten dat de prikangstlocatie open is, vier medewerkers aanwezig die werken als buddy voor de cliënt. De buddy haalt de cliënt op uit de lobby en neemt hen mee naar de speciaal ingerichte wachtruimtes. Zodra ze door de eerste deur gaan, is de sfeer direct anders.

Samen lopen ze de gang door naar de wachtruimtes: 2 grote kamers met daarin enkele rustige afgescheiden gedeelten om de triage af te nemen en de cliënten op hun gemak te stellen. De ruimtes hebben elk een eigen thema waarnaar ze zijn ingericht: de wolken, zon, bos. Als het niet zo druk is kan de cliënt zelf kiezen in welke ruimte de triage gedaan wordt. Pas als de cliënt en de buddy

rustig zitten in een van de ruimtes, wordt een laptop gepakt en wordt de cliënt ingeboekt. Op tafeltjes liggen wat snelle snacks, zoals plakken koek. Even wat eten in een rustige ruimte werkt

kalmerend maar heeft ook klinisch nut: ‘we merkten dat veel mensen in de ochtend op een lege maag komen voor hun prik,’ zegt Arends. ‘Naast dat dit spanning met zich meebrengt, kan het ook zorgen voor een wat lage bloedsuikerspiegel.’

Het prikmoment

Wanneer de cliënt voldoende gerustgesteld is, of het in ieder geval aandurft verder te gaan, begeleidt de buddy de cliënt naar een van de prikruimten. Ook deze zijn voor mensen met prikangst iets anders ingericht. Ze zijn ruimer opgezet, hebben rustgevende posters aan de wand, uitzicht op buiten en alle voorraad is afgeschermd. Zelfs de naald en spuit die gebruikt worden liggen in een bekken dat is afgeschermd met een ander bekken, zodat de cliënt die tijdens het hele proces niet hoeft te zien. Mocht de cliënt graag willen liggen, dan kan dat ook. Als alle gegevens kloppen en het prikmoment daar is, krijgt de cliënt de keuze om de prik zo te laten zetten of met behulp van afleiding in virtual reality.

Virtual reality

Mocht de cliënt kiezen voor virtual reality, dan wordt een VR-headset opgehaald. Het gebruikte type headset is van het merk Pico. De headset is van het project VRelax, dat veel nieuwe toepassingen zoekt voor de technologie. Zo wordt onder anderen de inzetbaarheid van VR bij traumaverwerking onderzocht. Tiemen, IT’er op locatie, legt wat meer uit over het systeem. “De headset is een op zichzelf staand apparaat: alles om het te laten functioneren, zit in de headset zelf.” Kabels zitten er dus niet aan, wat het apparaat heel praktisch inzetbaar maakt. Dit betekent ook dat er geen tracking-apparatuur in de ruimte aanwezig hoeft te zijn. Aan de headset zitten ook speakers en een band om het goed op je hoofd te krijgen. De bediening is ook zo simpel mogelijk gemaakt. Naast een volumeknop en een bedieningsknop zit aan de zijkant een kalibratieknop. Die knop is nodig omdat de headset soms scheef heeft gelegen en het beeld dan verdraaid is. Met een simpele druk wordt het zicht weer recht gezet en is het apparaat dan klaar voor gebruik. Ook het schoonmaken van het apparaat kan heel snel: de headset is gemaakt van materiaal dat eenvoudig gedesinfecteerd kan worden..

De cliënt die de bril op krijgt, waant zich vervolgens in een prachtige bosrijke omgeving. De bomen wiegen zachtjes in de wind, vallende blaadjes dwarrelen om je heen en de schijn schijnt mooi tussen de takken door. Je hoort rustgevende bosgeluiden, zachte wind en vogeltjes. Omdat de

cliënt moet zitten tijdens de prik is bewegen in deze VR-wereld niet mogelijk, maar je kan wel lekker om je heen kijken. De gekozen bosomgeving is het meest geschikt volgens Arends omdat het voor iedereen een heel natuurlijke is en er geen bijzonderheden bij komen kijken: “We kunnen bijvoorbeeld ook gebruikmaken van een jungle-omgeving, maar dan komt er ineens een olifant aangewandeld. Dat is toch niet zo praktisch.”

De headset geeft prachtige beelden weer

Wanneer de cliënt ontspannen is of afgeleid is, wordt de vaccinatie gezet.. Dit gebeurt vaak ook nog weer met een extra afleiding of een opdracht voor in de VR, zoals ‘als je naar rechts kijkt, zie je dan die bladeren daar al van de boom vallen?’ of: ‘waar komen de meeste bladeren nu vandaan?’.

Succesvolle pilot

De prikangst-locatie is een succes. Er komen zo veel aanvragen voor dat nu ook een tweede dag opengezet wordt. De pilot zou namelijk alleen draaien op zaterdag, maar zal nu ook op vrijdagmiddag beschikbaar zijn. Met deze extra aandacht voor de mensen bereikt de GGD veel mensen die anders niet zouden zijn gevaccineerd.